

ENHANCING MOTIVATION OF
OLDER LEARNERS TO LEARN
THROUGH CULTURE

NORDEN - GERMANY

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

This work is licensed under Attribution-ShareAlike 4.0 International. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Tūrisma ceļvedis Nordenā/ Austrumfrīzijā

Nordena ir viena no vecākajām Austrumfrīzijas pilsētām un vistālāk uz ziemeļrietumiem esošā pilsēta Vācijas kontinentālajā daļā. Pilsēta atrodas tieši pie Ziemeļjūras, un tai raksturīga lauksaimniecība un tūrisms. Austrumfrīzijai ir sava atzīta valsts valoda "Plattdeutsch". Reģionā pārsvarā dzīvo protestanti. Reģiona rietumu daļā dominē reformātu konfesija, bet Austrumfrīzija lielākoties ir piederīga luterāņu konfesijai. Turklāt šeit ir piecas vecreformātu draudzes un vairākas citas brīvbaznīcas, tostarp baptistu un menonītu draudzes. Kopš 1556. gada menonīti ir pārstāvēti divās draudzēs Nordenā. Mūsdienās Nordenas tirgus laukuma vidū atrodas lielākā (80 m) viduslaiku baznīca Austrumfrīzijā. Tā ir veltīta Svētajam Ludgeram, frīziešu apustulim un pirmajam Minsteres bīskapam.

Ten Doornkaatu dzimta bija cieši saistīta ar Nordenas kopienu. Tas veicināja tās sociālo iesaisti. Jan Ten Doornkaat Koolman kopā ar uzņēmēju Cremer dibināja Doornkaat uzņēmumu. Uzņēmums ražoja trīskārtēji destilētu graudu spirtu. Zīmols Doornkaat vēlāk kļuva par labi pazīstamu zīmolu Vācijā. Līdz pat šai dienai pie iebrauktuves ciematā no Nordenas stāv liela graudu pudele, ko uzskata par Doornkaat pieminekli.

Vēja enerģija Ziemeļjūrā tiek izmantota jau kopš 15. gadsimta sākuma. Dornumā 1626. gadā uzceltās guļbaļķu vējdzirnavas ir vecākās dzirnavas Austrumfrīzijā. Dzirnavas tika uzceltas Trīsdesmitgadu kara laikā, neilgi pēc tam, kad Mansfeldes grāfa karaspēks okupēja Austrumfrīzijas grāfisti. Austrumfrīzijā nebija ciema, kurā nebūtu dzirnavu. Reģionā 1900. gadā bija aptuveni 174 vējdzirnavas. Vispopulārākās Austrumfrīzijas vējdzirnavas ir Greetsielas dvīņu dzirnavas un Hāģera dzirnavas, kas ir Vācijas augstākās (30,2 m) vējdzirnavas. Agrāk tās izmantoja graudu malšanai vai meliorācijai.

Arī leģendas ir daļa no Austrumfrīzu vēstures. Štörtebeker bija pirāts un viens no Vitalienbrüder, Ziemeļjūras un Baltijas jūras jūrnieku grupas, vadoņiem. Mūsdienās Štörtebekera izcelsme nav precīzi zināma. Leģenda vēsta, ka Štörtebekers apprecējies ar kādu sievieti no Marienhafes un dzīvojis kopā ar viņu. Tornis, kurā Štörtebekers dzīvoja 1400. gadā, tika uzcelts 13. gadsimtā. Mūsdienās tornis ir orientieris, no kura apmeklētāji var aplūkot apkārtni un uzzināt vairāk par Štörtebekeru.

Netālu no krasta atrodas Austrumfrīzu salas - Borkuma, Juista, Norderneja, Baltruma, Langeooga, Spiekerooga un Vangerooga. Salas ir populāri ekskursiju galamērķi, un tās lielā mērā dzīvo no tūrisma. Starp salām un cietzemi ir plašas dūņu platības.

Borkuma sala ir Vācijas oficiālais kūrorts, un tajā ir daudz spa pakalpojumu. Borkuma ir lielākā Austrumfrīzu sala ar 31 m²

lielu platību. Nordernejas salā ir trīs rajoni un 5969 iedzīvotāji, tā ir lielākā Austrumfrīzu salu pašvaldība. Daudziem iedzīvotājiem sala ir populārs atpūtas galamērķis.

Arī slavenais rakstnieks Heinrihs Heine bieži pavadīja vasaras dienas uz salas. Visām salām ir savi pieminekļi. Baltrum salas pieminekļi ir salas zvans un vecā salas baznīca. Langeoog par savu pieminekli ir pasludinājusi 1908. gadā celto ūdenstorni. Ūdenstornis ir iecienīts tūristu apskates objekts. Tornī ir apskatāma ekspozīcija torņa lejasdaļā un no torņa augšdaļas paveras skats uz salu.

Norderney, Baltrum, Langeoog, Spiekeroog un Wangerooge salas ir sasniedzamas pa dūņu taku no cietzemes paisuma un bēguma laikā. Vatu jūra ir plaša piekrastes josla, ko spēcīgi ietekmē paisumi un bēgumi. Dūņu pludmales ir piekrastes zonas jūras gultne, ko plūdmaiņu laikā divas reizes dienā pārskalo jūra un pēc tam tā atkal izzūst. Vācijas Ziemeļjūras piekrastes dūņu pludmales ir pasaulē lielākā vienlaidus dūņu

pludmales teritorija, kas aizņem vairāk nekā 500 kilometrus. Tā 2009. gadā tika iekļauta UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā. Pastaigājoties pa dūņām, var vērot dažādas dzīvnieku sugas, piemēram, roņus, jūras gliemežus un krastu krabjus.

Sports

Labi pazīstams un populārs sporta veids Austrumfrīzijā ir boßeln. Šī sporta veida mērķis ir ar pēc iespējas mazāku metienu skaitu raidīt bumbu pēc iespējas tālāk noteiktā attālumā. Spēlē piedalās divas komandas, kurās katrā ir vairāk nekā četri cilvēki un kuras spēlē viena pret otru. Bumba ir aptuveni 12 cm liela un sver 1 kg.

Dzērieni un ēdieni Austrumfrīzijā

Austrumfrīzija ir labi pazīstama ar savu tēju. Tējas kultūra aizsākās 18. gadsimtā. Svarīga loma tajā ir Austrumfrīzijas tējas ceremonijai. Tēju gatavo tējkannā. Vispirms tasītē pievieno balto akmens cukuru un tikai tad ielej tēju. Klausieties, kā sprakšķ cukurs! Visbeidzot uz tasītes malas uzliek nelielu krējuma karotīti - pretēji pulksteņrādītāja rādītāja virzienam. Ir svarīgi tēju nemaisīt! Austrumfrīzijā parasti izdzer trīs tasītes dienā. Vidēji katrs Austrumfrīzijas iedzīvotājs 2016. gadā izdzēra aptuveni 300 litru tējas. 2016. gadā Austrumfrīzijas tējas kultūra Vācijā tika atzīta par nemateriālo kultūras mantojumu. Tēju

parasti pasniedz mazās rakstainās krūzītēs. Vispopulārākā ir no Wallendorfer Porzellanmanufaktur.

Bez slavenās Austrumfrīzu tējas ir arī daudzi reģionālie ēdieni, kuriem ir senas tradīcijas. Īpaši populārs Austrumfrīzijas iedzīvotāju ēdiens ir zivis. Ziemeļjūras krabji jeb Ziemeļjūras garneles ir viens no Austrumfrīzijas raksturīgākajiem ēdieniem. Tūrisma pilsētiņā Greetsielā atrodas lielākā krabju laivu flote. Ziemeļjūrā ir iecienītas zivju sviestmaizes ar dažāda veida zivīm, piemēram, jūras zeltpleksti, pleksti, skumbriju vai siļķi.

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

The European Commission support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents which reflects the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

This work is licensed under Attribution-ShareAlike 4.0 International. To view a copy of this license, visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>